

Handelsplatform is betaalinstelling?

VERSIE NOVEMBER 2019 | MAURICE JONGMANS

MARKTPLAATSEN EN HANDELSPLATFORMEN MOETEN FUNDAMENTELE KEUZES MAKEN ALS GEVOLG VAN HET BREDE TOEPASSINGSBEREIK VAN PSD2.

Inhoud

Dit whitepaper geeft een uiteenzetting van de opties en handvaten voor de inrichting van je organisatie onder PSD2.

Inhoud	2
PSD2	4
PSD2 in Nederland	
PSD2 voor Marktplaatsen en Handelsplatformen	6
Welke opties zijn er voor marktplaatsen en handelsplatformen?	
Optie 1 – Handelsagent uitzondering	7
Optie 2 – Vergunning aanvragen DNB	9
Optie 3 – Uitbesteden aan platform-PSP	11
Over Maurice Jongmans	13

“Veel marktplaatsen en handelsplatformen voldoen met hun werkwijze niet aan de PSD2 wetgeving. Dit brengt grote risico’s met zich mee voor het platform en haar gebruiker.”

Maurice Jongmans

PSD2

De Payment Service Directive 2 is de opvolger van de eerste versie van de Payment Service Directive (PSD). PSD2 is een Europese richtlijn die door de lidstaten van de EU in lokale financiële wetgeving is omgezet. Daardoor is de invoering van deze wetgeving per land verschillend. Ook hebben de verschillende lidstaten bepaalde keuzes gemaakt met betrekking tot de invoering (lidstaattopties).

De PSD2 is een vooruitstrevende richtlijn die is bedoeld om innovatie en vernieuwing te realiseren in het financiële landschap en fintech partijen de ruimte te geven om nieuwe producten en diensten te ontwikkelen. Tegelijkertijd zorgt de richtlijn ervoor dat meer partijen onder de reikwijdte van de PSD2 vallen. De richtlijn draagt verder bij aan een stabiel en veilig financieel stelsel met voldoende maatregelen om misbruik te voorkomen.

PSD2 voorziet in veel nieuwe aspecten. De belangrijkste zijn:

1 Vergroting reikwijdte

Meer instellingen vallen onder de nieuwe wetgeving;

2 Nieuwe betaaldiensten

Betaalinitiatiediensten en rekeninginformatiediensten (ook wel 'access to the account' genoemd);

3 Vergunningverlening

Er worden meer voorwaarden gesteld aan de vergunning;

4 Onbedoelde overboekingen

Er zijn meer mogelijkheden en betere bescherming voor gebruikers die onbedoeld of onterecht een overboeking hebben gedaan;

5 Sterke customer authenticatie

Toegang tot het betalingsverkeer vereist sterke veiligheidsmethoden (strong customer authentication - SCA);

6 Transactiekosten

Het rekenen van kosten voor de betaaltransactie is verder beperkt (bijvoorbeeld: Mastercard betalingen mogen niet duurder zijn dan iDEAL betalingen);

PSD2 voor Marktplaatsen en Handelsplatformen

Een belangrijke wijziging onder PSD2 is zoals gezegd het toepassingsbereik en deze wijziging heeft directe gevolgen voor marktplaatsen en handelsplatformen (e-commerce platformen). De eerste PSD was enkel van toepassing op organisaties die als hoofdactiviteit betaaldiensten aanbieden. Onder PSD2 is de wetgeving ook van toepassing als betaaldiensten een nevenactiviteit zijn. Je kan daardoor stellen dat zodra een handelsplatform of marktplaats 'derdengelden' verwerkt – ofwel geld incasseert op een bankrekening onder eigen beheer en deze zelf doorbetaalt aan de begunstigden -, het handelsplatform onder de nieuwe PSD2 wetgeving valt. Dit heeft met name veel impact op marktplaatsen en handelsplatformen en dat zal ook de reden zijn dat De Nederlandsche Bank (DNB) reeds op 28 juni 2017 al een nieuwsbericht heeft doen uitgaan:

“Handelsplatformen die zelf betaaldiensten verrichten moeten vanaf PSD2 beschikken over een vergunning en zijn dan niet langer uitgezonderd van een vergunningplicht.”

(DNB – NIEUWSBRIEF OPEN BOEK TOEZICHT – 28-06-2017)

Om aan de wetgeving te voldoen hebben marktplaatsen en handelsplatformen een aantal opties.

Welke opties zijn er voor marktplaatsen en handelsplatformen?

1

Handelsagent uitzondering

2

Vergunning aanvragen bij DNB

3

Uitbesteden aan platform-PSP

In de wet is een uitzondering voor handelsagenten opgenomen. Belangrijke vraag is uiteraard wanneer ben je een handelsagent? Als handelsagent dien je in elk geval namens één van de twee partijen te handelen. Het is niet voldoende om dit enkel vast te leggen in algemene voorwaarden. Als agent ben je meer dan alleen een doorgeefluik van orders. Een handelsagent heeft onder andere de mogelijkheid om zelf de prijs vast te stellen of te onderhandelen. Daarnaast neemt een handelsagent ook alle ondernemersrisico's voor zijn rekening, zoals debiteurenrisico, garantie en verzendrisico.

De vraag is natuurlijk of je dat als handelsplatform wilt. Als je een auto-deel platform hebt en een 'geleende' auto komt stil te staan langs de weg, wie is dan verantwoordelijk voor de kosten? De eigenaar/verhuurder van de auto of het platform?

LET OP:

Deze uitzondering was in PSD ook reeds opgenomen maar werd binnen Europa in andere landen breder geïnterpreteerd en is daarom in PSD2 nauwkeuriger gemaakt. Desondanks zien we ook hier verschillende interpretaties van 'handelsagent' per land en nationale toezichthouder. Mocht een platform Europees opereren of ambities hebben, dan kan het dus zijn dat je als e-commerce platform in bijvoorbeeld Nederland onder de handelsagent uitzondering valt, maar voor de dienstverlening in andere Europese landen alsnog een vergunning nodig hebt.

VOORBEELD

Een voorbeeld van een handelsplatform in Nederland, dat gebruik maakt van de handelsagent uitzondering, is Bol.com. Bij Bol.com kun je van vele verkopers iets aanschaffen, maar Bol.com neemt de verantwoordelijkheid voor het gehele traject: het debiteurenrisico (als een koper niet betaald), het retourrecht, de klantenservice, het verzendrisico, klachten en garantie. Voor alles kan je bij Bol.com terecht. Als verkoper van tweedehandsboeken ontvang je bijvoorbeeld van Bol.com het verzendlabel en krijg je als verkoper gewoon je geld als het boek niet aankomt bij de koper.

OPINIE

Het is desondanks goed mogelijk dat Bol.com of moederbedrijf Ahold in de toekomst toch een vergunning als betaaldienstverlener aanvraagt bij DNB om gebruik te kunnen maken van de Payment Initiation Service Provider (PISP) rol; zeker gezien de omvang van het Ahold concern en natuurlijk eventuele Europese ambities. Zodra je iets bestelt bij Albert Heijn of Bol.com kan deze dan direct zelf de betaling voor je afhandelen.

Een vergunning geeft de meeste zekerheid en flexibiliteit om betaaldiensten te mogen afhandelen. Hiermee kunnen bijvoorbeeld zelf de derdengelden beheerd en verdeeld worden. Met het aanvragen van een vergunning komen echter aanzienlijke eisen.

DE BELANGRIJKSTE EISEN ZIJN:

- 1 Verklaring van geen bezwaar voor bestuurders door DNB
- 2 Beheerst beloningsbeleid
- 3 Eigenvermogen en solvabiliteitseisen
- 4 Stichting Derdengelden
- 5 Herstel- en Exitplan
- 6 Beheerste bedrijfsvoering (accountantsverklaring, compliance functie, risicobeheer functie)
- 7 Integere bedrijfsvoering (Incidenten, sanctiewet, transactiemonitoring, het controleren van alle begunstigde middelen cliëntenonderzoek (KYC))

Tevens betaal je als betaaldienstverlener jaarlijks voor het toezicht van DNB. Zowel de directe toezichtkosten (kosten die door DNB aan de betaaldienstverlener worden doorberekend op basis van het volume dat je hebt verwerkt), als de indirecte toezichtkosten (kosten die je maakt om te voldoen aan de verschillende toezichteisen van DNB, zoals rapportages, documentatie, plannen).

Een snelle conclusie is dat het platform een behoorlijk grote omvang moet hebben om een vergunning en de bijbehorende kosten en procedures rendabel te maken. Hiernaast moet men zich de vraag stellen of dit wel de core-business is.

STATUS IN NL

Op dit moment zijn er door DNB voor de nieuwe PSD2 diensten betaalinitiatie en rekeninginformatie in totaal pas 6 vergunningen afgegeven. Dit loopt achter op de verwachting en heeft mede te maken met de lange doorlooptijd van de vergunningsaanvragen bij DNB. Daarnaast lijkt de markt de mogelijkheden van PSD2 af te wachten.

VOORBEELD

Uber is een goed voorbeeld van een organisatie die een vergunning als elektronisch geldinstelling heeft aangevraagd bij DNB. Begin april 2019 heeft Uber Payments BV deze vergunning verkregen en kan deze nu gebruiken voor de betalingen die horen bij de aangeboden taxi-ritjes, maar ook voor haar maaltijdbezorgdienst Uber-eats.

In Nederland maken webshops gewoonweg gebruik van een betaaldienstverlener (payment service provider, PSP) om betalingen via bijvoorbeeld iDEAL en andere betaalmethodes te faciliteren. Ook marktplaatsen en handelsplatformen kunnen een betaaldienstverlener inschakelen voor het afhandelen van de betaaltransacties op hun platform. Daarmee kan je als e-commerce platform buiten de PSD2 wetgeving blijven. Belangrijk daarbij is dat je een betaaldienstverlener selecteert die zich specialiseert in platformen en marktplaatsen en gebruik kan maken van de gespecialiseerde dienstverlening van de platform-PSP. Een basisvoorwaarde is dat het platform niet aan de derdengelden kan komen.

BELANGRIJKE EIGENSCHAPPEN EN VOORDELEN VAN EEN PLATFORM OPLOSSING:

- 1 Handelsplatform of marktplaats valt niet onder PSD2**
 Deze is van toepassing op de platform-PSP (die reeds een vergunning heeft);
- 2 Cliëntenonderzoek (Know Your Customer, KYC)**
 Merchant onboarding dient door de platform-PSP uitgevoerd te worden op alle verkopers. Dit levert betrouwbare verkopers op (gecontroleerde verkoper);
- 3 Multi-Split mogelijkheden**
 Direct de vergoeding voor het platform en/of andere splitsingen van gelden voor partijen regelen ten tijde van de transactie;
- 4 Escrow mogelijkheden**
 Geld vasthouden totdat aan bepaalde verplichtingen is voldaan, zoals de levering van het product of de dienst;
- 5 Betaalmethoden**
 Altijd actuele koppelingen met betaalmethoden en eenvoudig uitbreiden naar andere landen;
- 6 C2C licentie**
 Voor betalingen tussen consumenten bij betaalmethodes zoals iDEAL moet de platform-PSP een C2C licentie hebben bij de scheme-owner van de betaalmethode;
- 7 Fraude reductie**
 Door gebruik te maken van de brede kennis en informatie van de betaaldienstverlener kan fraude op het platform beter voorkomen worden;
- 8 GDPR**
 Als platform heb je geen identiteitsbewijzen of bankgegevens in je systemen, maar wel inzicht in de status van een 'gecontroleerde gebruiker'.

VOORBEELD

Marktplaats.nl is de grootste marktplaats in Nederland en biedt sinds 2017 de mogelijkheid aan haar gebruikers om elkaar middels iDEAL te betalen. Marktplaats gebruikt hiervoor het betaalsysteem van Online Payment Platform. Tevens wordt Gelijk Oversteken aangeboden, een escrow dienst waarbij het geld van de koper door Online Payment Platform wordt vastgehouden. Zodra het pakket is ontvangen wordt de verkoper uitbetaald. Dit geeft vertrouwen, veiligheid en zekerheid voor beide partijen.

“Marktplaats is een plek met miljoenen gebruikers. Online Payment Platform maakt het gemakkelijk om elkaar via iDEAL te betalen en hiermee het vertrouwen en succes te vergroten.”

Marcella de Rouw – Marktplaats

Maurice Jongmans

PAYMENT INNOVATOR | CEO

maurice@onlinepaymentplatform.com

Maurice Jongmans (1978) is als zelfstandig ondernemer sinds 2000 actief in de wereld van internetapplicaties. Sinds 2011 is hij actief als payment innovator en directeur van Online Payment Platform in Delft. Hij is voorzitter van de Vereniging Betaalinstellingen Nederland (VBIN).

Met een hart voor innovatie en een gevoel voor rules & regulations, is hij altijd persoonlijk betrokken bij de ontwikkelingen in de financiële en fintech markt. Hij heeft een kritische maar open blik naar onder meer toezichthouders en wetgevers.

Naast de fintech wereld heeft hij een passie voor zeilen en boten en heeft hij als Nautisch Coördinator bijgedragen aan de Koningsvaart in 2013 en Sail Amsterdam in 2015, waarbij hij verantwoordelijk was voor de aanwezigheid en vaarschema's van alle schepen op het water.

Maurice geniet van het rijden in een Tesla maar kiest regelmatig ook voor andere vormen van elektrisch vervoer zoals de trein, metro en deelscooter.

Online Payment Platform maakt betaalprocessen op platformen mogelijk; niet alleen van business tot business (B2B), maar ook business tot consument (B2C) en als eerste van consument tot consument (C2C). Online Payment Platform streeft ernaar om de wereld van het online betalen makkelijker en veiliger te maken op een plek waar wij in geloven: platformen en marktplaatsen.

WWW.ONLINEPAYMENTPLATFORM.COM

+31 (0)15 889 8888

KANAALWEG 1, 2628 EB DELFT